Nowiny

czasopismo północnej części wojew. śląskiego

Przedpłata miesięczna z dostawą do domu 1,50 zł.

Cena numeru 20 gr.

WYCHODZI W KAŻDĄ ŚRODĘ i SOBOTĘ

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: TARNOWSKIE GÓRY, RYNEK 13. — TEL. 1034

REKLAMY: 0,20 zł za 1 łam. wiersz mm OGŁOSZENIA według umowy.

Rok III — Tarnowskie Góry, dnia 8. maja 1932 r. — Nr. 37.

Odezwa rządu sowieck. do czerwonej armji.

Moskwa, 5. 5. (Pat.) Prasa wojenno-rewolucyjna wydała z okazji 1-go maja odezwę do czerwonej armji, w której Woroszyłów wzywa żołnierzy do szczególnej gotowości bojowej, gdyż na Dalekim Wschodzie już grają armaty, a w Europie pod wpływem kryzysu powstają — według brzmienia rozkazu — nowe bloki wojenne. Rozkaz zaznacza, że Z. S. R. R. nie pozwoli na inwazję swojego terenu, i że „polityka pokoju nie oznacza rezygnacji z obrony".

Partyzanci chińscy grasują w północnej części Mandżurji.

Donoszą z Charbina, że w północnej części Mandżurji rozwija się coraz bardziej ruch powstańczy przeciwko nowemu rządowi. Oddziały partyzantów, na których stronę przeszła także część byłej armji gen. Maa, napadają przeważnie na różne punkty wschodnio-chińskiej kolei żelaznej, usiłując zniszczyć ją. Akcja partyzantów koncentruje się przeważnie w okolicach Charbina. Ogólna liczba partyzantów ma wynosić przeszło 20.000.

Ze względu na ważne znaczenie strategiczne wschodnio-chińskiej kolei żelaznej, Japończycy wysłali do walki z partyzantką 3 brygady, mające za zadanie obronić Charbin od zagarnięcia go przez powstańców.

Strzał bez hałasu?

Londyn, 6 maja. Pewien inżynier angielski wynalazł obecnie aparat, przytłumiający tak dalece odgłos strzałów karabinowych, jak i rewolwerów, że nie słychać ich nawet w odległości 5 mtr. Aparat ma być bardzo tani. Angielskie ministerstwo wojny pertraktuje już z wynalazcą celem nabycia jego patentu.

Bekoniarnie polskie

winny wyzyskać obecną sytuację na rynku angielskim.

Londyn, 6 maja. Producenci bekonów w Polsce zdają się nie wyzyskiwać w dostatecznej mierze okazji jaka się wytworzyła na rynku angielskim dla bekonów polskich wskutek lokautu duńskiego. Mimo, że zapotrzebowanie rynku angielskiego na bekony polskie wzrosło niepomiernie, z Polski nie wysłano w tym tygodniu ani jednego centnara więcej aniżeli w zeszłym tygodniu przed lokautem duńskim.

Kurs bekonów polskich zyskał na rynku angielskim w cenie już około 50 proc. Cena, która przed lokautem duńskim wahała się zależnie od gatunku od 40—44 szylingów za centnar, wynosi dziś 56—60 szylingów i wzrasta w dalszym ciągu.

Eksport polski skorzystał więc co prawda na cenie, ale wskazanem jest podkreślić konieczność odpowiedniejsz. pełnego wyzyskania wyjątkowych możliwości jakie otworzyły się dla naszego eksportu.

Wspólny front radykałów i socjalistów.

Porozumienie wyborcze zostało zawarte.

Paryż. Porozumienie między radykałami i socjalistami do wspólnej taktyki wyborczej dnia 8 maja stało się faktem dokonanym. Zarówno radykałowie socjalni, jak i socjaliści postanowili podczas wyborów uzupełniających w przyszłą niedzielę głosować na tego kandydata, który zgromadził największą względną liczbę głosów podczas ubiegłych wyborów. Jeżeli jednak konkurencyjnym kandydatem będzie komunista, wówczas socjaliści, jak brzmi ostatnia uchwała zarządu partji socjalistycznej, wycofają swą kandydaturę i wstrzymają się od głosowania.

Przywódca radykałów socjalnych, Herriot, ogłosił wczoraj nowe oświadczenie w sprawie ewentualnej współpracy między jego stronnictwem a partjami prawicy. Przed trzema dniami Herriot wygłosił przemówienie, w którem oświadczył, że ostatnia mowa premjera Tardieu w Belforcie oznacza zerwanie mostów między radykałami socjalnymi a premjerem Tardieu. Obecnie Serriot złagodził nieco swe kategoryczne twierdzenie. Oświadczył on, iż nie potępia w zasadzie współpracy między radykałami i stronnictwami obecnej większości rządowej, jednak musi zastrzec się przeciwko agresywnemu przemówieniu Tardieu, które współpracę tę utrudnia. W kołach politycznych przypisują tej deklaracji duże znaczenie polityczne i komentują ją jako dowód, iż radykałowie socjalni nie odrzucają możliwości koalicji z umiarkowanemi stronnictwami prawicy.

Z drugiej strony uchwała komitetu wykonawczego partji radykalno-socjalnej o przyszłej taktyce na terenie Izby deputowanych nie zawiera żadnych wiążących postanowień co do przyszłej koalicji rządowej. Uchwała stwierdza wyraźnie, iż radykałowie socjalni zastrzegają sobie swobodę działania po dniu 8 maja i dopiero 18 maja, t. j. w okresie konstytuowania nowego parlamentu zadecydują o układzie przyszłej większości rządowej.

Zwrócić należy uwagę, iż organizacje propagandowe prawicy zwiększyły aktywność w ostatnim tygodniu wyborczym, nawołując wyborców do wytężenia ostatnich sił i głosowania na listy prawicy. Były minister pracy, Landry, który przepadł podczas wyborów na Korsyce, założył protest przeciwko wyborom, oświadczając, iż przy podliczaniu głosów zaszły wypadki oszustwa.

—0—

Komentarze prasy francuskiej o wyborach.

Paryż. (Pat.) Prasa francuska poświęca obszerne komentarze wyborom ściślejszym.

Dziennik „L'Ordre" uważa, że Tardieu przygotowałby sobie zgubę, gdyby chciał poczynić przeciwnikom ustępstwa. Jeżeli wyborcy istotnie do tego stopnia szaleni, że przekładają nad niego Herriota, lub Painleve, to niech zachowa on cały prestige, aby w odpowiedniej chwili móc położyć kres eksperymentom kartelistów.

„Journal Industrielle" nie wierzy, aby Herriot był gotów przyjąć etatyzację i inne warunki, postawione przez socjalistów, od których uzależniają oni współpracę z rządem radykałów.

„L'Homme Libre" zaznacza: Ściśle przymierze z socsjalistami może skrępować radykałów, podobnie jak to było w r. 1924. Łączność ta zaznacza się coraz wyraźniej we wzajemnych ustępstwach, jakie czynią stronnicy partji radykalnej i socjalistycznej w lokalnych okręgach wyborczych. Nie można się więc dziwić — kończy „L'Homme Libre" — jeżeli francuska opinja publiczna zaczyna się niepokoić na myśl, że mogą wrócić czasy kartelu i wyraża swój niepokój zapomocą aktów, które naprózno starano się zamaskować uprzejmemi komentarzami dni ostatnich.

Zdaniem „L'Oeuvre", porozumieniu się radykałów z socjalistami w okręgach lokalnych przyświęca idea Brianda i pamięć o nim.

„La Gauche" pisze: Zdrowa i mądra polityka premjera Tardieu, wykazująca najwyższą rycerskość wobec własnych przeciwników, musi się utrzymać. Polityka ta odniesie tryumf, gdyż jest wyrazem prawa rzeczywistości i logiki. Radykali, przedstawiciele frakcji radykalnej, byliby niewiernymi spadkobiercami swych przodków, o ileby zawarli sojusz z socjalistami, za co musieliby przyjąć na siebie druzgocącą odpowiedzialność. Prawdziwą polityką francuską jest koncentracja republikańska.

Dekret Hindenburga

o związkach wojskowych.

Berlin. (Pat.) Dnia 4. b. m. wydany został dekret prezydenta Rzeszy, w myśl którego wszystkie związki polityczne, zorganizowane na wzór wojskowych, lub prowadzące podobną działalność, zostały poddane kontroli ministra spraw wewnętrznych Rzeszy.

Dekret ten uzupełnia analogiczne rozporządzenie z 13 kwietnia b. r. w sprawie rozwiązania hitlerowskich oddziałów szturmowych. Nowy dekret daje rządowi Rzeszy możność wykonywania nadzoru nad wszelkiemi organizacjami tego rodzaju, oraz rozwiązywania ich, o ile prowadzić będą działalność, podkopującą autorytet państwa.

Na zlecenie ministra spraw wewnętrznych Rzeszy organizacje te zobowiązane są przeprowadzać zmiany statutowe, w razie nieprzestrzegania zaś zarządzeń ministra mogą być przez niego rozwiązywane.

Równocześnie ogłoszony został dekret prezydenta Rzeszy zarządzający niezwłoczne rozwiązanie komunistycznych organizacji bezbożników na całym obszarze Rzeszy. Rozwiązane zostają: Międzynarodówka proletarjackich organizacji wolnomyślicielskich z egzekutywą w Berlinie, oraz cały szereg innych komunistycznych związków wolnomyślicielskich. Postanowienia tego dekretu przewidują szereg ostrych kar za wszelkie próby kontynuowania działalności tych organizacji, zwróconej przeciwko religji.

Turcja zamierza się zsowietyzować?

Angora, 6 maja. Rząd turecki zamierza przeprowadzić upaństwowienie życia publicznego w Turcji wedle wzoru sowieckiego.

Urzędnicy państwowi mają zostać przymusowo członkami konsumów aprowizacyjnych, otrzymując zamiast poborów bony, za które zakupywać mogą w konsumach środki żywności.

Premjer turecki Ismed Pasza podróżuje obecnie po Rosji wraz ze sztabem rzeczoznawców, studjujących na miejscu organizację sowieckich konsumów państwowych.

Podatku od energji elektrycznej nie będzie na Śląsku.

Na wczorajszem posiedzeniu Komisji Budżetowo-Skarbowej odrzucono głosami posłów Ch. D. N. P. R. oraz socjalistów wniosek Śl. Rady Wojewódzkiej o wprowadzenie na Śląsku podatku od energji elektrycznej. Wstrzymali się od głosowania posłowie sanacyjni.

Tanie domki.

Ukazała się ładnie wydana książeczka Ignacego A. Hoppego pt. „Tanie domki z drzewa, cegły i materjałów zastępczych. W jaki sposób pobudować domek rodzinny kosztem 4000 zł., projekty, kosztorysy, kalkulacje kosztu, materjały zastępcze i izolacyjne".

Autor, znany z poprzedniej swej pracy, pt. „Domek własny", gorąco zachęca do budowy, zwłaszcza w czasie obecnym, kiedy robocizna i materjał są za bezcen. Coprawda trudniej jest dziś o pieniądze, lecz wielu z obywateli niezawodnie ma oszczędności, które włożone w budowę własnego domku czy willi znajdą lepsze oprocentowanie, a nadewszystko sprawią zadowolenie, jakie daje „własny kąt", na świeżem powietrzu, zdala od hałasu i zapachu wielkomiejskiego, pod cieniem własną ręką zasadzonego kasztanu lub gruszki. A że nie każdy ma pojęcie o tem, jak należy budować wygodnie i oszczędnie to właśnie pouczy go książka p. Hoppego, dając cały szereg świetnych rad i wskazówek, popartych planami i elewacjami will i domków.

Powiatowe podatki drogowe można spłacać w naturze.

Ministerstwo robót publicznych zezwoliło wydziałom powiatowym na ściąganie komunalnych podatków drogowych w naturze.

W szeregu miejscowości ściąganie zaległego podatku drogowego za rok 1929 1930 i 1930—1931, odbywa się w postaci kamienia i żwiru, dostarczanych przez płatników do budowy dróg.

Jak obchodzono
Święto Narodowe
w więzieniu tarnogórskiem.

Dzięki staraniom naczelnika więzienia p. Twardowskiego poraz pierwszy obchodzono w tut. więzieniu uroczystość 3-go maja. Uroczystość zaszczycił p. i. swą obecnością p. naczelnik sądu Wojciechowski. Program, który ułożył więzień Witwicki, był nadzwyczaj urozmaicony. Nasamprzód przywitał p. naczelnik Twardowski wszystkich przybyłych gości i zarazem wyjaśniał powody skłaniające go do urządzenia obchodu uroczystości Święta Narodowego wśród tych, którzy są czasowo pozbawieni wolności. Z ramienia T. C. L. przemawiał zaproszony p. mecenas Dewiński, który zobrazował szczegółowo znaczenie konstytucji 3-go Maja. Jego referat bez wątpliwości dodatnio podziałał na obecnych. Następnie złożyły się na program: śpiew, deklamacje i występy muzyczne. Wszystko wykonane zostało przez samych więźniów. Występy więźniów F., W., K., M, O., D. i O. zasługują na specjalne uznanie. Wkońcu odśpiewano „Boże coś Polskę” poczem oficjalną część uroczystości zakończono. Tegoroczna pierwsza uroczystość obchodu Święta Narodowego wszystkim więźniom tarnogórskim pozostanie w długiej i dobrej pamięci.

Przy tej sposobności zwiedził nasz przedstawiciel p. i. hodowlę królików i świń w więzieniu. Przed miesiącem założył p. naczelnik Twardowski wspaniałą hodowlę królików, rasy Szynszyle (jest ich około 100) Króliki umieszczone są na podwórzu więzienia w specjalnie zbudowanych klatkach drewnianych. Króliki znajdują się pod nadzwyczaj dobrą opieką.

Taksamo hodowla świń, która pod każdym względem została wzorowo założona, zasługuje na uznanie dla p. naczelnika sądu Wojciechowskiego, jak również i p. naczelnika więzienia Twardowskiego, których staraniem odnośne hodowle założono i które z pewnością przyczynią się do lepszego wyżywienia więźniów.

Komunikat
Zw. Inwalidów Wojennych Śl.

Podaje się do wiadomości wszystkim zainteresowanym, że lekarz związkowy p. Dr. Matuszek przyjmuje jako pacjentów tylko za kartą porady, którą wydaje związek wyłącznie swoim członkom. W tym celu należy się zgłaszać u sekretarza Koła p. Widery ul. Nakielska nr. 18.

Kiedy wystawienie czeku bez pokrycia jest niekaralne?

Doniosłe orzeczenie Sądu Najwyższego.

W myśl rozporządzenia Prezydenta R. P. o prawie czekowem, wystawienie czeku bez pokrycia, nie podlega odpowiedzialności karnej, jeśli wystawca miał w chwili wystawienia czeku uzasadnioną podstawę do liczenia na pełne pokrycie czeku w chwili przedstawienia go do zapłaty, a pokrycia zabrakło z przyczyn od niego niezależnych. Sprawa tego przepisu była ostatnio rozpatrywana przez sąd Najwyższy, który wydał orzeczenie bardzo doniosłe dla naszego życia gospodarczego. Sąd Najwyższy orzekł, że istnienie tylko jednego z tych warunków — nie usprawiedliwia wystawienia czeków bez pokrycia. Dla niekaralności takiego wystawienia czeku bez pokrycia, muszą istnieć jednocześnie obydwa momenty, to jest uzasadniona podstawa do liczenia na pokrycie oraz brak tego pokrycia z przyczyn od wystawcy niezależnych.

Sąd Najwyższy wyjaśnił przy tej sposobności, że żadne inne przyczyny nie mogą usunąć karalności wystawienia czeku bez pokrycia, gdyż odpowiednie przepisy rozporządzenia Prezydenta R.P. określają zupełnie ściśle, jaki jedynie błąd może usprawiedliwić wystawienie czeku bez pokrycia.

Pogłoski o potanieniu tytoniu są nieprawdziwe. W tych dniach doniosła część prasy warszawskiej o mającej rzekomo nastąpić w najbliższym czasie, zniżce cen wyrobów tytoniowych. Jak donoszą z miarodajnej strony zniżka ta w najbliższym czasie nie jest przewidywana, a pogłoski o niej są nieprawdziwe.

Święto 3-go Maja w Tarnowskich Górach

Święto Narodowe ludność Tarnowskich Gór obchodziła w uroczysty sposób. Już w przeddzień wiekopomnej rocznicy Konstytucji 3-go Maja miasto nasze przybrało odświętną szatę. Gmachy i budynki państwowe oraz domy prywatne przyozdobiono flagami, nadto okna i wystawy sklepowe udekorowano nalepkami. Na specjalną uwagę zasługują dekoracje w oknach wystawowych pp. kupców Mitschkowskiego, Szulgita i Kuchlewskiego. Dekoracje tych okien wzbudziły u wszystkich ogólne zainteresowanie. Koło godz. 7,30 wieczór odbył się capstrzyk po ulicach miasta, poczem orkiestra 11 pp. koncertowała na Rynku. W dniu 3-go maja o godz. 9-tej zebrały się wszystkie związki i towarzystwa przy ulicy Sobieskiego, skąd nastąpił wymarsz w pochodzie na Rynek, gdzie o godz. 10-tej odbyło się uroczyste nabożeństwo, celebrowane przez ks. Prałata Lewka z asystą. Okolicznościowe i bardzo treściwe kazanie wygłosił kapelan wojskowy ks. major Pachnicki. Po uroczystem nabożeństwie wojsko i organizacje, taksamo młodzież szkolna uporządkowali się do defilady przy ul. Lublinieckiej. Defilada odbyła się na Rynku przed przedstawicielami władz, stojącemi na specjalnie zbudowanej trybunie przy pomniku i udała się wspaniale. Świetna postawa naszych oddziałów wojskowych wywarła doskonałe wrażenie. Tymrazem nie zjawili się na trybunie ludzie, niemający nic wspólnego jako reprezentanci władz ani też z samem odbiorem defilady. Zauważono jedynie brak polskiego reprezentanta naszego miasta. W godzinach południowych koncertowała na Rynku kapela 11 pp. Jej występy muzyczne wzbudzały u publiczności ogólny zachwyt. Po południu odbyło się w ogrodzie strzeleckim strzelanie do tarcz o nagrodę, zorganizowane przez T. C. L. Wynik strzelania oraz zbiórki ulicznej na cele oświatowe podamy na innem miejscu. Wieczorem o godz. 19,30 odbyła się uroczysta akademja w Domu Ludowym ku uczczeniu wiekopomnej rocznicy nadania Konstytucji 3-go Maja. Sala była ludnością przepełniona po brzegi. P. dyrektor Piestrak wygłosił odczyt na temat „Konstytucja 3-go maja”. Występował również chór Seminarjum Nauczycielskiego pod batutą p Brzeczka, który z swego zadania wywiązał się znakomicie. P. Kiszka, naczelnik kancel. w Starostwie oddeklamował swój własny utwór z werwą i zapałem. Orkiestra 11 pp. jak zwykle popisała się wspaniale. Taksamo Chór Adama Mickiewicza pod kierownictwem młodego jeszcze dyrygenta p. Koja wywiązał się z swego zadania niespodziewanie b. dobrze. Fragment z Sejmu Wielkiego odegrali uczniowie i uczennice Państw. gimnazjum. Akademję zakończono hymnem nar.

—0—

W niedzielę 8. bm. senator Korfanty w Tarn. Górach.

Zwracamy uwagę wszystkim członkom Ch. D. oraz jej sympatykom na mające się odbyć wykłady Uniwersytetu Ludowego w dniu dzisiejszym (niedziela) w Domu Ludowym o godz. 16-tej i w poniedziałek o godz. 17-tej w Hotelu pod Lipami. Referat wygłosi w niedzielę senator Korfanty. Obowiązkiem wszystkich członków Chrześcijańskiej Demokracji jest, stawić się punktualnie i przywitać w naszym grodzie tego niestrudzonego bojownika o wolność Śląska jak również b. więźnia brzeskiego senatora p. Korfantego. Niechaj w niedzielę wszyscy dowiedzą się, iż duch partji Chrześcijańskiej Demokracji nie upada przeciwnie rozwija się jaknajpomyślniej.

Uwagi na temat nowej ustawy inwalidzkiej.

(Ciąg dalszy).

Art. 71 tej ustawy powiada: „Upoważnia się Radę Ministrów do podwyższania czasowo lub na stałe norm wynikających z postanowień art. 17 niniejszej ustawy dla miejscowości klasy „B” i „C”.

Widzimy więc wyraźnie punkty zaczepienia w samej ustawie. Pozostaje więc tylko udowodnić, jaki jest faktyczny stan w powiecie i odpowiednio akcję poprowadzić a z pewnością skutek będzie dodatni. Sprawa ta jest w wielkiej mierze zależną od poparcia miejscowych czynników miarodajnych, a więc pana Starosty powiatu tarnogórskiego i p. wojewody Śląskiego. I na pewno nie pomylimy się, jak będziemy liczyć na pomoc z tej strony, bo tak p. wojewoda Śląski jak i p. Starosta okazali swojem dotychczasowem postępowaniem tak wiele przychylności dla ofiar wojny, że zaskarbili sobie pełne zaufanie i przywiązanie tychże.

Oparci taką pomocą idziemy do tej walki o poprawę bytu inwalidzkiego z pełną ufnością w pomyślny skutek i wiarą w słuszności naszej sprawy.

Sprawa zróżniczkowania rent w obrębie powiatu jest o tyle ważniejszą, że może na przyszłość stanowić poważny procent do obliczania innych norm na powiat też wedle tych, ustalonych już kategorji. Uważamy więc, że nietylko inwalidzi, wdowy i rodzice, ale ludność całego powiatu jest w tej sprawie zainteresowana i powinna stanąć w jednym szeregu w tej walce o wyrównanie różnic spowodowanych tą ustawą.

Historja ustaw inwalidzkich jest bardzo urozmaicona, przechodzi bowiem w różnych fazach różne koleje. Podstawą ich była ustawa z dnia 18. III. 1921 r.

Ustawa ta, określająca zaopatrzenie w markach pol. była z biegiem czasu różnie interpretowana przez organa wykonawcze. To było też powodem ciągłych skarg poszkodowanych inwalidów, które prawie w 100 proc. były wygrywane przez nich przed Najw. Trybunałem Administracyjnym. Zasadniczą więc wagę ma ustawa z 17. III. 1932 r., albowiem ustala zaopatrzenie definitywnie w złotych. Początkowo miała ta ustawa znieść zupełnie zaopatrzenie pewnych trzech kategorji inwalidów. Przeszło 50.000 inwalidów od 15—34 proc. niezdolności miało stracić zaopatrzenie. Jeżeli to się nie stało, jeżeli ten projekt został zarzucony, to mamy do zawdzięczenia tylko Związkowi Inwalidów Woj. Śl. Inni przedstawiciele inwalidzcy milczeli zupełnie w tej sprawie, a Związek Inwalid. żydowskich nawet pochwalił projekt tej ustawy inwalidzkiej jako zgodny z życzeniami rzesz inwalidzkich.

Tu widzimy więc ogrom pracy Związku Inwalid., który zupełnie odosobniony, potrafił wyjść względnie obronną ręką w tej walce o słuszne prawa i interesy ogromnych rzesz inwalidzkich.

Sama ustawa z 17 marca 1932 r. jest jeszcze niekompletna bo brak przy niej rozporządzenia wykonawczego. Ma ono wyjść najpóźniej do końca września br. i dlatego to tylko określono ważność ustawy dopiero z dniem 1 października 1932 r. (patrz art. 78) przy ustalaniu zaopatrzeń rentowych. (C. d. n.)

Małe nieporozumienie.

W nr. 34 Nowin ukazał się artykuł pt. „Więźniowie — Konie”, w którym to artykule jest mowa o tem, iż więźniowie orali pługiem w ogrodzie p. Jastrzębskiego. Jak nam donoszą, ogród w którym więźniowie orali, jest wprawdzie własnością p. Jastrzębskiego, jednakże wydzierżawiony. Więc p. Jastrzębski z sprawą tą niema nic wspólnego. —

Poseł Dr. Hager w obronie Spółki Brackiej.

W środę 4 bm. obradował Sejm Śląski między innemi nad wnioskiem p. Wojewody Śląskiego w sprawie przekazania kompetencji Ministerstwa Przymysłu i Handlu w sprawach bractw górniczych Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej. Chodziło tutaj, aby nadzór państwowy nad Spółką Bracką sprawowało Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej a w tegoż zastępstwie p. Wojewoda Śląski. Przeciw wnioskowi Komisji wystąpił imieniem Klubu Ch. D. p. poseł Dr. Hager, który rzeczowemi argumentami uzasadnił bezpodstawność wniosku. Od początku istnienia, Spółka Bracka nadzorowana była przez Urząd Górniczy, który, mając wpływ na pracodawców i pracobiorców w górnictwie może dodatnio czuwać nad istnieniem i rozwojem Spółki Brackiej. Dziwne więc wydaje się dążenie p. Wojewody Śląskiego, aby objąć nadzór nad Spółką Bracką. Widocznie wielu sanatorom z różnych stron rośnie apetyt na dobrze płatne posady i dlatego tak zależy im na zdobyciu wpływu nad Spółką Bracką.

Należy się więc uznanie p. posłowi Dr. Hagerowi za obronę słusznej sprawy, i Klubom, które nie zgodziły się na zmianę nadzoru i na dążenia eksperymentacyjne.

Porządek nabożeństw kościelnych
(od 8. 5. do 11. 5. 1932r.)

Niedziela 6,15 parafjalna. O godz. 8,15 za poległych powstańców z powiatu Strzeleckiego. O godz. 10 za żyjących z Rożańca (niem. oddział). O godz. 11,30 nabożeństwo dla dzieci.

Poniedziałek o godz. 6,15 za nowożeńców Lischka-Benisch (niem.), o godz. 7,15 Do Najśw. Serca w int. rodziny Podleśnych.

Wtorek o godz. 6,15 za nowożeńców Cichoń-Kandzia, o godz. 7,15 Rocznica za d. śp. Józefa Skrzypulca i żony Marji.

Środa o godz. 6,15 Rocznica za d. śp. Wojciecha Lebka, o godz. 7,15 Rocznica za zmarłą Jadwigę Niedworok,

Z gimnazjum męskiego. W Święto Wniebowstąpienia Pańskiego przystąpiło 25 uczniów tut. gimnazjum męskiego do I. Komunji św.

Nowy zarząd Zw. Ofic. Rezerwy.

W środę wieczorem odbyło się zebranie Związku Oficerów Rezerwy w lokalu T. C. L. w Domu Ludowym. P. i. wybrano nowy zarząd w skład którego weszli: jako prezes p. Starosta Korol, I-wiceprezes p. kom. Buła, II-wiceprez. p. Dr. Schmidt, sekretarz p. Lelonek, skarbnik p. Straszek, referent P. W. p. Broniec, na ławników wybrano pp. Stopczyński, Zejer, Hoch i Tracz. Do komisji rewizyjnej weszli: pp. Dr. Jarzyński, Stankiewicz i inż. Papée. Były prezes tego związku p. komisarz Krogulski, który w międzyczasie został przeniesiony do innej miejscowości, nie miał odwagi swą obecnością zaszczycić ostatnie zebranie, na którem, jak się dowiadujemy, koledzy jego nosili się z zamiarem urządzenia mu pięknego wieczoru pożegnalnego.

Nowy ustroj szkolnictwa.

Dnia 4 maja br. odbyły się w tut. gimnazjum żeńskiem wykłady o nowej ustawie szkolnej. Mało się rodzice interesują tą nową ustawą, bo zaledwie 40 zainteresowanych stawiło się na wykład. Ludność Śląska niezbyt przychyla się do nowego projektu o ustroju szkolnictwa. Zresztą sprawą tą zajmuje się Sejm Śląski. Jak nam wiadomo, najsilniejszy Klub Chrześcijańskiej Demokracji i N. R. P. jest również przeciw temu nowemu projektowi. Poco więc ludności czegoś narzucać, co nie jest korzystnem. Do tej sprawy jeszcze powrócimy.

Z szablą na bezbronnego cywila.

W nocy z dnia 3 na 4 maja br. o godz. 2-giej przyszło na rynku pomiędzy wojskowemi oraz 1 cywilem do jakiegoś nieporozumienia. Po krótkiej sprzeczce zauważono jednego z wachmistrzów 3 p. ułanów, który wyciągnął szablę w zamiarze uderzenia cywila. Cywil spostrzegłszy grożące mu niebezpieczeństwo ratował się ucieczką. Sprawą tą zajęła się żandarmerja wojskowa.

Urodziny.

W dniu 3-go maja obchodził znany i poważany obywatel p. Filip Thomala 58-lecie swych urodzin. Z okazji tej wydał solenizant legat dla Bractwa Kurkowego, o który w tym samem dniu strzelano z następującym wynikiem: Podług najgłębszego strzału: 1. br. Kolonko, 2. br. Borzucki, 3. br. Klucznìok. Miejscowe Bractwo Kurkowe i tego roku wzięło udział w obchodzie Święta Narodowego. Z ich przepięknemi mundurami w pochodzie specjalnie się wyróżniali. Musimy im przyznać, iż pomimo tego, że w Bractwie Strzeleckim znajdują się osoby w dość podeszłym wieku, to jednak w niczem się nie różniąc od młodych żołnierzy, dziarsko defiladowali przed zwierzchnikami władz.

Zgłoszenie z Urzędu Stanu Cywilnego.

(od 1 maja do 5 maja 1932r.)

urodz. syn: murarz Augustyn Hońca, murarz Paweł, Robert Wiecha.

1 dziecko nieślubne.

śluby: górnik inwalida Albert Sopalla-wdowa Paulina Augustynowa, z domu Pyrków.

zgony: dziecko Helena, Marja Paul, (4 tygodni), kupiec Paweł Kolano, (68 lat i miesięcy).

Które podatki są płatne w maju?

Ministerstwo skarbu przypomina płatnikom podatków bezpośrednich, że w maju płatne są następujące podatki: 1) państwowy podatek od nieruchomości miejskich za kwartał I b. r., tudzież podatek od lokali i placów budowlanych za II kwartał b. r.; 2) państwowy podatek przemysłowy od obrotu, osiągniętego w miesiącu kwietniu b. r. przez przedsiębiorstwa handl. I i II kategorji i przedsiębiorstwa przemysłowe I do V kategorji, prowadzące prawidłowe księgi handlowe oraz przez przedsiębiorstwa sprawozdawcze; 3) podatek przemysłowy od obrotu za rok 1931 różnicy pomiędzy kwotą wymierzonego podatku za rok 1931 a kwotą przypisanych zaliczek za tenże rok przez wszystkie przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe w wysokości kwot, wymienionych w doręczonych tym przedsiębiorstwom nakazach płatniczych: 4) podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę (do 7 maja); 5) zaliczka miesięczna na poczet nadzwyczajnego podatku od dochodu, osiągniętego przez notarjuszy (rejentów) pisarzy hipotecznych i komorników w miesiącu kwietniu b. r. Ponadto płatne są zaległości, odroczone i rozłożone na raty z terminem płatności w maju b. r., tudzież podatki, na które podatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności w tym miesiącu.

Samoobrona na widowni.

Wielkie rozgoryczenie wśród kupców i rzemieślników wywołują praktyki szacunkowe miejscowego Urzędu Skarbowego. Spadek obrotów kupieckich i rzemieślniczych wynosi około 32 proc. w porównaniu z rokiem ubiegłym. Uznało to same Ministerstwo Skarbu w Warszawie. Urząd Skarbowy prawdopodobnie temu nie chce wierzyć i wymierza podatek obrotowy znacznie wyższy niż w roku poprzednim. Widać z tego, iż dotychczasowy skład komisji szacunkowej nie daje żadnej gwarancji fachowości obliczeń do wymiaru podatku obrotowego. Tem tylko da się wytłumaczyć różne paradoksy szacunkowe w naszej miejscowości. Wziąwszy pod uwagę tą niezliczoną ilość różnych domokrążców, kupiectwo i rzemiosło znajduje się w szczególnie trudnych warunkach. Polityka szacunkowa, jaką się obecnie stosuje, musi doprowadzić do gwałtownego podcięcia bytu kupiectwa i rzemiosła. Jak nas informują, w krótkim już czasie miejscowi kupcy i rzemieślnicy zamierzają przystąpić do akcji samoobronnej i powołać do życia komitet kupiecko-rzemieślniczy, którego zadaniem będzie czynić starania u kompetentnych władz, aby te zniżyły w znacznym stopniu wysokość podatku obrotowego i aby doznali z strony miejscowego Urzędu Skarbowego więcej a niżeli dotychczas ulg i przychylności.

Z pow. Tarn. Gór.

Kozłowa Góra. (Z życia związku Inwalidów Wojennych RP.) Dnia 1 maja o godz. 16,30 odbyło się doroczne Walne Zebranie grupy: miejscowej Z. I. W. RP. w sali szkoły powszechnej przy udziale 30 członków: Zagaił zebranie prezes grupy p. Brol, witając wszystkich serdecznie. Jako delegaci powiatowego zarządu byli obecni p. Stopczyński, Widera, Drzyzga i Adler. Po wygłoszeniu referatu o nowej ustawie inwalidzkiej przez p. Stopczyńskiego odbyła się dyskusja, poczem przystąpiono do sprawozdań ustępującego zarządu.

Na wniosek komisji rewizyjnej udzielono temu zarządowi absolutorjum, w dalszej części zebrania wybrano nowy zarząd w następującym składzie: Prezes Brol, wiceprezes Zając, sekret. Francik, skarbnik Hojka Zofja, zastępcy Kandora i Hojka Marcela, komisja rew. Gaweł Jan, Musialik Franciszek, Hojka Robert, Bacik Karol, Nowak Szymon.

Po omówieniu szeregu spraw związkowych zamknął prezes Brol zebranie hasłem „Cześć Ojczyźnie-!"

Świerklaniec. (Przebieg uroczystości 3-go maja w Świerklańcu). Jak w innych latach, tak i w roku bieżącym, godnie uczciło tutejsze obywatelstwo rocznicę Konstytucji i 10-tą rocznicę Powstania Śląskiego. O godzinie 9-tej rano zebrały się wszystkie organizacje i dziatwa szkolna przed szkołą I poczem w pochodzie ruszono do kościoła parafjalnego na uroczyste nabożeństwo

Popołudniu od godz. 14-tej odbyły się na boisku sportowem, zabawy dla dzieci i koncert, podczas których dziatwa obdarowana została kiełbaskami i innemi nagrodami.

Najpiękniejszą częścią uroczystości była wieczorowa akademja na sali p. Niechwiejczyka, urządzeniem której jak zwykle zajęło się grono nauczycielskie szkoły I z p. kierownikiem Nawratem na czele. Akademję zagaił i przywitał obecnych p. naczelnik gminy Zejer, wskazując zarazem na cel i zadanie dzisiejszej uroczystości.

Referat na temat Konstytucji 3-go Maja, wygłosił p. nauczyciel Mikołajczyk, a na temat 10-tej rocznicy Powstania Śląskiego p. kierownik Nawrat. Deklamacje i śpiewy dziatwy szkolnej, krakowiak oraz występ Towarzystwa Śpiewu „Akord" wiele przyczyniły się do upiększenia uroczystości i wywarły na obecnych bardzo żywe zainteresowanie. Dzięki gronu nauczycielskiemu szkoły I z p. kierownikiem Nawratem na czele, które poświęciło wiele trudów i pracy, uroczystość powyższa wypadła bardzo wspaniale.

Takich pracowników na niwie narodowej i oświatowej, jakim jest obecne grono nauczycielskie szkoły I, więcej nam potrzeba, zwłaszcza w tutejszej miejscowości, gdzie niemcy na każdym kroku dążą do germanizacji i stawiają przeszkody w pracy narodowo-oświatowej i społecznej.

Świerklaniec. W dniu święta Wniebowstąpienia Pańskiego przystąpiła dziatwa tut. gminy do I. Komunji św. Z okazji tej p. Starościna wydała dla komunikantów śniadanie. Uroczystość tą zaszczycił również p. Starosta Korol i naczelnik gminy p. Zejer. Z inicjatywy p. Starosty odbyła się po skończonej uroczystości wspólna fotografja wszystkich komunikantów.

Repty Nowe. Dnia 2-go maja o godz. 8-mej wieczorem urządził Związek Powstańców Śl. przy licznym udziale członków capstrzyk przez tut. wioskę. Przy dużem ognisku odczytany został przez prezesa p. Kaczmarka rozkaz powstańczy na cześć 11-tej rocznicy III powstania. Dnia 3-go maja zebrały się wszystkie miejscowe związki i tow. z orkiestrą p. Banasia na czele, udając się do kościoła na nabożeństwo. Po nabożeństwie złożono wieńce na grobach poległych powstańców. W pięknych słowach przemówił do zebranych p. nauczyciel Kolonowski o konstytucji 3-go maja i o wybuchu III-go powstania.

Miasteczko. Zaledwie powstał w tut. miejscowości związek strzelecki, już się odczuwa jego działalność. Pod przewodnictwem p. burmistrza Kapołki urządzili sobie strzelce z Miasteczka w dzień Wniebowstąpienia Pańskiego wycieczkę na furmankach do Miotka. W drodze powrotnej około 20,30 kiedy się p. i. musieli zatrzymać na Szindrosie, celem uiszczenie myta szosowego, zamiast to uczynić, odpowiedzieli żądającemu szosowego „nie mamy pieniędzy — natomiast karabiny na wozie". Po dłuższej pertraktacji zgodził się p. Kapołka uiszczenia myta jedynie w wysokości 50 proc. Pozatem oświadczyli, że furmanki na których się znajdują, stawiło same Starostwo w Tarnowskich Górach co mija się z prawdą. Na tego rodzaju wychowania młodzieży przez p. Kapołkę związek strzelecki może być dumny!

Lasowice. Święto narodowe 3. maja obchodzono tutaj w bieżącym roku nadzwyczaj uroczyście przy bardzo licznym udziale publiczności tak w nabożeństwie kościelnem jak w pochodzie i w akademji. Szczególnie udała się akademja, do urozmaicenia której przyczyniły się dziatwa szkolna, chór tut. Tow. Śpiewu, Tow. Młodych Polek i harcerze. Piękne okolicznościowe przemówienie, które wysłuchane zostało przez publiczność z uwagą, wygłosił p. nauczyciel Reginek, kończąc takowe zwrotką „Choć burza huczy w koło nas i t. d." Nie małym udziałem publiczności oraz zawodników cieszyły się zawody lekkoatl. przy których niestety zaszedł wypadek, mianowicie jedna osoba z widzów została uderzoną w prawą skroń 14 funtową kulą, odnosząc jednak na szczęście tylko lekkie obrażenie ciała. Wypadek ten winień być przestrogą dla publiczności, która niesłuchając na wezwania wzgl. ostrzeżenia kierowników zawodów, nie okazuje wyrozumienia, lecz chce być blisko zawodników, narażając się tem na różne niebezpieczeństwa. Obchód uroczystości zakończono wspólną fotografją miejscowych towarzystw i zabawami tanecznemi na miejscowych salach, które trwały do wczesnego ranka.

Z Radzionkowa

Swój do swego.

W sprawie zarzutów czynionych miejscowemu kupiectwu, jakoby nie reagowało na wyznaczone w roku poprzednim nagrody za gustownie udekorowane okna wystawowe i jakoby kupcy w Szarleju lub gdzieindziej sprzedawali taniej aniżeli tutejsi, dowiadujemy się od pewnego na cały powiat znanego kupca, iż rzecz się ma zupełnie przeciwnie. Kupiectwo tut. nie sprzedaje drożej i dostarcza po tanich cenach nawet na kredyt co już od dawna jest solą w oku kupcom w Tarn. Górach, którzy obwiniają tut. kupiectwo o podbijanie cen. O nagrodach zaś nikomu nie było wiadomo, bo w radzie gminnej nie zasiaduje żaden kupiec. Skądże więc kupiectwo teraz bywa naciągane, kiedy o owych nagrodach publicznie nic nie dano do wiadomości?

Trudno uwierzyć.

Przed kilku dniami doniesiono w prasie Śląskiej o zaocznym wyroku Sądu Grodzkiego w Tarn. Górach przeciw gminie tut. o zapłacenie pewnej firmie w Katowicach 11.906-zł. za wykonane prace przy budowie gminnej drogi. Wyrok ten stał się wprost sensacją dla tut. obywateli, albowiem nieprzypuszczano, iż wobec tak rzekomo dobrej gospodarki gmina może być zawezwana przed forum sądowe za niepłacenie długu. Zainterpelowany w tej sprawie na ostatniem posiedzeniu rady gminnej p. burmistrz oświadczył, iż pieniądze gminne z subwencją w wysokości 100.000-zł. ulokowane były w P. K. O. w Tarn. Górach. Gmina nie mogła pieniędzy dostać a musiała zaliczkować bezrobotnych - więc stąd ten dług. Szkody z tytułu wyroku sądowego gmina nie poniesie, bo Wydział Powiatowy czy P. K. O. w Tarn. Górach pokryje powstałe koszta sądowe jako bezpośrednio ponoszący w tej sprawie winę.

Nowina to pocieszająca, ale trudno uwierzyć, iż gmina z własnych wkładów nie mogła otrzymać potrzebnej na zapłacenie pretensyj firmy gotówki, aby nie narazić się na koszta i złą opinję. Możeby nie było od rzeczy wątpliwości z wyjaśnić? Co na to Wydział Powiatowy w Tarn. Górach?

ERIKA

mag. obuwia

Tarn. Góry, Krakowska 25

Na Zielone Święta.

Zgrabne prunelki czarne na słupkowym oraz francuskim obcasie — Zł. 8.90

Wygodne półbuciki prunelowe na niskim obcasie dla starszych pań — Zł. 9.90

Eleganckie czółenka zamszolinowe — również pantofelki — Zł. 10.90

Pierwszorzędne aksamitne czółenka na francuskim obcasie oraz na paseczku — Zł. 10.90

Trwałe sandały na krepowej podeszwie — ogromnie wygodne tylko — Zł. 4.90

Kup los

lot. klas. a szczęście i poprawa bytu oczekuje Cię!

Za cenę 10 zł. możesz sobie i rodzinie zapewnić byt!

W 25 Polskiej Lot. Klas. szanse wygrania znacznie zostały zwiększone, przez ustanowienie większej ilości wygranych, przyczem ilość i cena losów pozostały niezmienione.

Główna wygrana w szczęśliwym wypadku 1.000.000.00 zł.

liczne wygrane po: 300.000, 200.000, 150.000, 100.000, 75.000, 50.000, 25.000, 20.000, 15.000, 10.000, 5.000 zł. i wiele wygranych po 3.000, 2.000, 1.000, 500, 250, 200, 150 i 100 zł.

Losy do I. Klasy do nabycia w cenie: ćwierć losu 10 zł., połówka 20 zł. cały 40 zł.

w Komunalnej Kasie Oszczędności Pow. Tarnogórsk.

(gmach Starostwa) w lokalu kasowym, lub w pokoju Nr. 20.

Zamówienia telef. lub zamiejscowe uskuteczni a się odwrotnie

O wszelkich wygranych gracze zostają natychmiast zawiadomieni.

Ciągnienie już 19 i 20 maja br.

Kino „Nowości"

Od piątku --- poniedziałku

prześliczna operetka filmowa

muzyka Kalmana

RONNY

W roli głównej:

KÄTHE von NAGY

JEAN MURAT

Uwaga! Baczność!

Od dnia 2 maja b. r.

w składnicy węgla

w Karłuszowcu

ceny za węgiel

znacznie zniżone

Całkowita

wysprzedaż starych zapasów

wódek i likierów

po cenach znacznie zniżonych.
(poniżej cen fabrycznych).

KAROL PIONTEK, Tarn. Góry, Krak. 27

Dobrze i tanio

zakupisz wędliny, mięso, tłuszcze itp. w firmie

Kazimierz Brzostowski, Tarn. Góry

Lubliniecka 6. :—: Tel. 1008

Dwór Radzionków

ma

łąki do wynajęcia

Zgłoszenia przyjmuje w biurze od 4-go do 7-go maja br.

Zarząd.

Mieszkanie

3-pokojowe z kuchnią umeblowane

od zaraz do wydzierżawienia.

Zapytać się w Redakcji.

Poszukuję dziewczynę zam. w Tarn. Górach do obsługi na cały dzień.

Zgłoszenia w Redakcji.

BIZJA

najśliczniejsze

miejsce wycieczkowe

Komunikacja z kierunku Tarnowskich Gór, oraz Szarlej Piekary autobusem do Świerklańca, tamstąd pieszo aleją przez wspaniały park 10 minut.

wina, likiery, oraz dobrze pielęgnowane piwa.

SPECJALNOŚĆ: **znakomita kuchnia.**

Ciepłe i zimne potrawy o każdej porze dnia. :-: Ceny zniżone.

O łaskawe poparcie prosi

Rudolf Rothaug.

Najśliczniejsze

miejsce wycieczkowe

to ogród

Restauracji Ernesta Żyłki,

w Miasteczku

Sala do tańca —

Znakomite konjaki i likiery.

Dobrze pielęgnowane piwa —

Pierwszorzędna kuchnia. —

Połączenie autobusowe.

Zimne i ciepłe potrawy o każdej porze dnia.

Ceny znacznie zniżone.

Drogerja „pod Bocianem"

WŁADYSŁAW SZULGIT

Tarnowskie Góry, ulica Krakowska 17

Telefon 72.

POLECA PO CENACH NISKICH:

Pokosty — farby — lakiery — pendzle!

Skuteczne środki trujące na myszy i szczury

Mortëina tępi skutecznie szwaby, rusy i wszelkie robactwo. — „Mola" niszczy mole i wszelkie owady pod gwarancją.

„Wywabi" czyści wszelkie plamy

Restauracja i Kawiarnia „Polonja"

TARNOWSKIE GÓRY, ul. Krakowska nr. 10

poleca dobrze pielęgn. piwa tyskie, wina, wódki i likiery.

Ciepłe i zimne potrawy o każdej porze.

ŚNIADANIA, OBIADY i KOLACJE.

Dziennie koncert orkiestry 3 p. uł.

od godz. 19,30 do 1,30.

W każdą sobotę i niedzielę DANCING.

Przyjmuje zamówienia na bankiety, wieczorki itp.

CENY ZNIŻONE. *W. Szczupakowski.*

Fabryka wyrobów cukierniczych i czekoladowych

J. L. Markowicz

Tarn. Góry Tel. 1136

poleca swe wyroby w dużym wyborze w pierwszorzędnych gatunkach i po cenach najniższych.

DRUKI

wszelkiego rodzaju

wykonuje

DRUKARNIA POLSKA.

Tarn. Góry. Rynek 13.

Hurtown. **Towary kolonjalne** Detalicz.

mąkę i krupy

dostarcza po cenach konkurencyjnych.

Fa. W. Borzucki.

Tarn. Góry. (pod laubami).

„SEDLACZKA" specjalności

Stary Tarnowicki

Kochanka

Gabinet

powszechnie znane i lubiane są znakomite.

Ogłoszenie przynoszą wielką korzyść.

Nacz. redaktor W. Gruszka Tarn. Góry. Red. na W. Piekary i Szarlej Fl. Skiba w Wielkich Piekarach Red. odp. na Radzionków W. Tyczka w Radzionkowie.
Odp. Wiktor Osyra w Tarn. Górach. Druk: DRUKARNIA POLSKA, Tarnowskie Góry Rynek 13